

Oslo, 14.10.11

Direktoratet for naturforvaltning
Postboks 5672 Sluppen
7485 Trondheim

Høring på revisjon av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

Naturvernforbundet vil med dette sende inn våre kommentarer til revisjon av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst. Kommentarene under er en sammenstilling av innspill fra de av våre fylkeslag, lokallag og enkeltpersoner som har engasjert seg i temaet.

Naturvernforbundets hovedinteresse er å beskytte naturverdier mot ødeleggelse og forringelse. Hver dag tas det beslutninger i Norge som skader naturen og som spiser av naturområdene. Når de forskjellige naturtypene ødelegges eller påføres uopprettelig skade, vil slike endringer også påvirke det biologiske mangfoldet som dermed får redusert sine leveområder. På denne måten vil våre etterkommeres livskvalitet bli skadelidende. Det å beskytte arter er en viktig oppgave for Naturvernforbundet for å sikre det biologiske mangfoldet. Det har både en verdi i seg selv og verdi som en grunnleggende kilde til livskvalitet gjennom høsting og fornybare naturopplevelser. Dyr og fugl, særlig i våre nærområder, betyr rike naturopplevelser for mange mennesker. Vi møter stadig bekreftelse på dette gjennom innlegg i lokalaviser og innslag i radio og tv.

Naturvernforbundet var en viktig pådriver for å få speilvendingsprinsippet inn i viltloven av 1981, og dette er videreført i naturmangfoldloven. Det sentrale vilkåret for lovlig høsting er at arten produserer et høstingsverdig overskudd. Med unntak for de store rovdirene synes forvaltningen av dette vilkåret stort sett å være oppfylt i dagens praksis.

Den nye naturmangfoldloven er en viktig lov som viderefører tidligere prinsipper fra viltloven, men som også har nye bestemmelser for artsforvaltning. Det har kommet inn paragrafer som vil være viktige når artsforvaltning gjennom jakt og fangst skal fastsettes fem år fram i tid. Ved forvaltning av arter (§16) heter det at ”det skal også legges vekt på den virkningen høsting har for det biologiske mangfoldet” og på ”artens betydning for rekreasjon”. Dette betyr at den fornybare naturopplevelsen artene har for annet friluftsliv enn jakt, nå skal tillegges stor betydning i tillegg til å styrke artsmangfoldet. Et annet viktig prinsipp her er at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal være kunnskapsbasert, jamfør § 8. Naturmangfoldloven har derfor viktige forutsetninger som skal tillegges stor betydning i forbindelse fastsettelse av nye jakttider.

Innspill til høringen

Jaktfrie områder

Naturvernforbundet vedtok på landsmøtet i august 2011 at det bør opprettes referanseområder for biologisk mangfold i Norge. Dette innebærer blant annet at vi mener at noen områder bør være jaktfrie.

Naturvernforbundet i Vest-Agder og andre har ønsket å opprette jaktfrie områder i kommuner på Skagerrakkysten. Spørsmålet om å skjerme noen kystnære sjøområder mot jakt har blitt reist ved flere anledninger, for eksempel i Kristiansand, Søgne og Mandal. Det har blitt gjort henvendelser til Direktoratet for naturforvaltning, kommuner og fylkesmannen, men de praktiske mulighetene for dette virker å være svært omstendelige, nærmest umulige, å få til. Tilbakemeldingene til dem som har arbeidet med dette spørsmålet har vært negativt av hensyn til allmennhetens tradisjonelle rett til jakt på det åpne havet. Det er imidlertid innført slike jaktfrie sjøområder i Oslo og Akershus fylker.

Det bør bli lettere å innføre jaktfrie soner, for eksempel i den indre skjærgården, ut fra lokale hensyn.

Regionalt sjeldne arter

Når en art blir fåtallig og kommer på Artsdatabankens rødliste over utrydningstruede arter, må jaktreguleringene sørge for at arten ikke utsettes for ytterligere press og at bestanden kan ta seg opp. En art kan imidlertid være svært sjelden lokalt og regionalt, og derfor trenge lokaltilpasset forvaltning for å sikre beskyttelse. Det er også andre særegne forhold som tilsier større beskyttelse for enkeltarter. Naturvernforbundet har derfor blant annet foreslått for Artsdatabanken at det må utarbeides regionale rødlister for å sikre et bedre kunnskapsgrunnlag og unngå skadelig beskatning også av regionalt sjeldne arter.

Forutsetningen for at en art kan være jaktbar, må etter vår oppfatning være at arten produserer et vesentlig høstingsoverskudd, at arten har bruksverdi som matressurs og ikke kan forveksles med andre arter som er rødlistearter. Enkeltbekkasin kan lett forveksles med dobbeltbekkasin som er en rødlisteart. Naturvernforbundet vil vise til naturmangfoldslovens § 16: ”Ved avgjørelser om å tillate høsting ... skal det videre legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkningen høstingen kan ha på det biologiske mangfoldet for øvrig”.

Jaktreguleringene må utformes på en slik måte at de ikke ødelegger for vekst i bestanden til arter på den norske rødlista. Regionale rødlister må utformes slik at man også kan ta tilsvarende regionale og lokale hensyn.

Vårjakt på bever

Beveren har et fascinerende levesett på grunn av den sosiale strukturen og et liv knyttet til vassdrag, felling av store trær, bygging av hytter, dammer og kanaler. Bever lever i ”engifte” i en tett familie. Paringstiden begynner i januar og ungene blir født i hytta fra slutten av april. Etter et par uker begynner fardyret å hente kvister som ungene begynner å spise på i tillegg til

melk fra mora. Det foreligger mangelfull kunnskap om hvordan jakt påvirker familiestrukturen hos bever. Vi må regne med at jakttid på bever helt fram til 01.05. vil føre til at høygravide mordyr eller mødre med nyfødte unger, blir skutt, og etterlate nyfødte unger i hytta. Dette er etisk sett uakseptabelt.

Vi vil i særlig grad vise til § 8 i naturmangfoldloven. Det foreligger ikke nødvendig dokumentasjon på hvordan vårjakt på bever påvirker familiestrukturen hos dyrene. Dette gjør at også § 9 om føre var-prinsippet bør anvendes: ”når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet”.

Naturvernforbundet mener at vårjakt på bever bør opphøre fra 1. januar.

Enkeltarter

Direktoratet for naturforvaltning foreslår i høringsforslaget en fredning av ekorn. Det er et forslag Naturvernforbundet støtter. Vi vil her nevne at ekorn er et vesentlig byttedyr for hønsehauken. Den har hatt sterk tilbakegang i mange deler av landet de seneste årene, og er på rødlista. En økning i bestanden av ekorn, vil trolig være gunstig for situasjonen til hønsehauken.

Naturvernforbundet støtter fredningen av ekorn.

Naturvernforbundet ønsker også å kommentere arten mellomskarv. På Skagerrakkysten er den nå hekkfugl i Fredrikstad, i Farsund og to små kolonier i Grimstad. Naturvernforbundet synes det er gledelig at en ny art i kystområdene også viser en positiv bestandsutvikling. Vi har registrert at det blir hevdet at mellomskarven beskatter kommersielle fiskebestander i stor grad. De undersøkelser som foreligger om mellomskarvens diett, viser imidlertid at det i all hovedsak er ukommersielle arter den foretrekker, som leppefisk, ulker, ålekvabber, skrubbeflyndrer, med flere.

Naturvernforbundet mener mellomskarven er en berikelse for kysten, og at bestandsutviklingen ikke gir grunnlag for å utvide jakten.

Naturvernforbundet er også bekymret for forvaltningen av ærfugl på Skagerrakkysten. Bestandsestimeringen baseres på bakgrunn av flytellingene av hanner i mai. Det er imidlertid registrert en påfallende nedgang i hekkende ærfugl i den indre skjærgården i mange kommuner i de seneste årene, blant annet gjennom tellinger gjennomført av NOF. Vi registrerer at det er et stort sprik mellom tallene for ærfuglbestanden og er skeptiske til om flytellingene gir et faktisk bilde av situasjonen. Derfor må føre var-prinsippet legges til grunn for ærfugl til man vet mer om det faktiske bestandstallet.

Naturvernforbundet anbefaler jaktstans på ærfugl til det foreligger en solid faglig avklaring av hekkbestand og ber DN prioritere innsats for gode bestandsregistreringer.

Det er også positivt at både fiskemåke og svartand nå er foreslått av Direktoratet til å bli totalfredet. I tillegg ønsker Naturvernforbundet å be om fredning av heilo, enkeltbekkasin, grå- og rødvingetrost.

Forlengelse av elgjakt

Det bør skytes mer elg og hjort, men Naturvernforbundet ønsker at det skal gjøres innenfor gjeldende jaktperiode. Det må heller settes inn mer ressurser enn å forlenge jakttiden.

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet

v/ Lene Liebe (sign.)
Fagrådgiver naturmangfold